

Kondylom/HPV

Kondylom orsakas av virus, humant papillomvirus, som förkortas HPV. Kondylom visar sig ofta som vårtor och sprids vid oskyddat vaginalt samlag, analsex och oralsex. Viruset kan även spridas vid ömsesidig onani och petting då hud gnuggas mot hud. Besvären är oftast lindriga, men vårtorna i sig kan upplevas som obehagliga.

Symtom vid kondylom

Du behöver inte få några symtom av kondylom. Får du symtom tar det några veckor, upp till några månader, innan de visar sig i form av vårtor. De sitter oftast kring och på könsorganen och kan även finnas vid ändtarmsöppningen eller i urinrörsmynningen. Vårtorna är antingen runda och lätt upphöjda, eller flikiga och samlade i klasar. I vissa fall är de svåra att se. Du kan få klåda, hudsprickor med små blödningar och sveda runt könsorganen av kondylom. Som kvinna kan du även uppleva smärta i underlivet vid samlag. I sällsynta fall förekommer kondylom i munhålan. Ibland kan kondylomviruset vila i huden i månader, upp till något år innan symtomen bryter ut.

Testa dig för kondylom/HPV

Det finns inget rutintest för att påvisa om du har kondylom. Men du kan låta en läkare undersöka dig om du misstänker att du har kondylom. Undersökningen är inte alltid gratis.

Behandling

En infektion med HPV läker ut, men det kan ta lång tid. Även vårtorna kan försvinna av sig själva. Dessa kan behandlas med en särskild kräm eller en lösning som penslas på vårtorna. Det går även att bränna eller frysa bort vårtorna. För behandling måste du kontakta en läkare och behandlingen tar olika lång tid beroende på metod.

Virus kan finnas kvar i slemhinnan eller på huden och därför kan vårtorna komma tillbaka. De kan också återkomma om du blir infekterad på nytt. Då behöver du få behandling igen. Kondylom omfattas inte av smittskyddslagen och därför är behandlingen inte gratis.

Att tänka på vid kondylom

Kondylom påverkar inte din förmåga att få barn. Under graviditeten kan vårtorna hos den blivande mamman växa till sig och bli fler, men de försvinner oftast efter förlossningen. Under förlossningen kan en viss risk finnas att barnet smittas med kondylomvirus.

Kondom är ett bra skydd mot att sprida kondylom vidare. Det förutsätter förstås att kondomen täcker området på huden där vårtorna sitter. Du bör berätta för din sexpartner om du har kondylom så att ni gemensamt kan skydda er.

Kondylom orsakas av flera olika typer av HPV. Vissa andra typer av HPV kan orsaka cellförändringar i underlivet hos kvinnor. De flesta cellförändringar läker ut av sig själv. Men enstaka cellförändringar kan efter lång tid orsaka cancer på livmoderhalsen. Därför är det viktigt att kvinnor genomgår cellprovtagning, när de med jämna mellanrum blir inbjudna av sjukvården för sådan kontroll. Vissa HPV kan också orsaka cancer i ändtarm, penis och tonsiller, även om dessa typer av cancer är ovanligare än livmoderhalscancer.

Du kan vaccinera dig mot vissa HPV-typer. Detta ska helst ske innan du debuterar sexuellt. Vaccinet ger dig skydd mot de vanligaste virustyperna som kan ge vårtor eller orsaka cancer. Även om du är vaccinerad är det viktigt att du som är kvinna fortsätter att gå på cellprovtagning, då det finns fler virustyper än de som vaccinet skyddar mot.

